

[Ernst Christiansen.]

den almindelige begravelse — og det er der i hvert fald i store dele af landet, deri har det ærede medlem ret —, vil de efterlevendes afgørelse gå i den retning, så for såvidt kan jeg ikke se, at det, det ærede medlem her fremfører, behøver at betyde modstand mod det foreliggende lovforslag. Dertil kommer den omstændighed, som den højtærede justitsminister pegede på, at trods de, skal vi sige kauteler, der gælder med hensyn til ligbrænding, er i København, hvor der er rimelig adgang til at komme til krematorium, efterhånden halvparten af befolkningen gået over til den måde at foretage bisættelse på. Jeg vil altså mene, at det ærede medlems opfattelse ikke kolliderer med paragrafferne i lovforslaget.

Må jeg sige til det ærede medlem hr. Malchau for at undgå enhver misforståelse, at når jeg betegnede lovforslagets § 5 om folkekirkeens præsters forpligtelser som forældet, var det med henblik på den betydning, denne paragraf har i øjeblikket, det var ikke udtryk for et ønske om en ændring. Jeg nævnte, at en af vore mest kendte biskopper, der ofte, kan man sige, giver udtryk for måske flertallet af det danske kirkefolks opfattelse, fandt, at denne paragraf ikke længere burde eksistere. Jeg for mit vedkommende gjorde gældende, at skønt den pågældende biskop, biskop Rosendal, principielt har ret, fandt jeg det alligevel rigtigt, at den højtærede justitsminister havde beholdt paragraffen, fordi der trods alt kunne findes tilfælde, hvor den kan have betydning.

Iøvrigt vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Malchau at det er rigtigt, at i visse tilfælde er det livssynet, der bestemmer, om man vil have den ene eller den anden form for begravelse. I andre tilfælde er det bestemmende, hvad der økonomisk er mest overkommeligt, i atter andre tilfælde er det folk ligegyldigt. Her er det altså, lovforslaget siger til folk: hvis I har et bestemt ønske, bliver det respekteret. Det forlanges end ikke, at de pågældende skal sige det, men hvis deres religiøse holdning er sådan, at man har begrundet formodning om, hvad de ønsker, bliver det respekteret, ellers får de efterlevende ret til at træffe afgørelsen. Jeg synes, det er meget rimeligt. Således som udviklingen har været, synes det mig, at vi burde kunne nå til nu at føre vor lovgivning på dette punkt frem til en lige så fornuftig affattelse, som lovgivningen har i de to andre nordiske lande, og jeg håber,

at vi i udvalget kan forhandle os til enighed.

Malchau: Med hensyn til § 2, stk. 1, punkt 3, må jeg sige, at hverken den højtærede justitsministers eller det ærede medlem hr. Ernst Christiansens udtalelser har overbevist mig om, at jeg ser forkert på det.

Den højtærede justitsminister sagde, at der var mindre modstand mod ligbrænding nu end tidligere, og det er fuldstændig rigtigt. Jeg indrømmede også selv, at jeg personlig er tilhænger af ligbrænding, men dette, om der er mere eller mindre modstand, har intet som helst med vor stilling til forslaget at gøre.

Den højtærede justitsminister sagde endvidere, at adgangen til ligbrænding var vanskelig i øjeblikket. Det er den uden tvivl, når man kommer udenfor København og de større provinsbyer, men så er der jo ikke andet at gøre, end at gøre adgangen til ligbrænding lettere, og det kan jeg i hvert tilfælde ikke have noget som helst imod.

Den højtærede justitsminister sagde, at i København var der 42,8 pct. af de døde, der blev brændt, og det er jo et forholdsvis højt tal, næsten halvdelen; det vil jeg bede ærede medlemmer lægge mærke til, for det synes jeg netop understreger mit standpunkt. Når den nugældende lov, som dog kræver, at man enten skal ytre ønske om at blive brændt eller skal være medlem af en ligbrændingsforening, alligevel fører til det resultat, at så mange bisættelser foregår som ligbrændinger, synes jeg ikke, det taler for at udvide adgangen til ligbrænding.

Et andet hensyn kan måske også gøre sig gældende. Jeg tror det ærede medlem hr. Ernst Christiansen var inde på, at det vel nok gennemgående er et økonomisk spørgsmål; i hvert fald spiller det ind. Det er jo en kendsgerning, at det er billigere at blive brændt end at blive begravet på almindelig måde.

Endelig sagde den højtærede justitsminister, at der hverken i Norge eller Sverige, hvor man har den foreslåede adgang til ligbrænding, var ønsket om ændring af de gældende bestemmelser. Det er muligt, at det ikke er tilfældet; i hvert fald er forholdet jo det, at de afdøde ikke kan protestere.

Jeg vil gerne takke den højtærede justitsminister for løftet om, at vi får lejlighed til at sætte os ind i de omtalte udtalelser fra biskopperne.